

Aftale mellem regeringen, Danske Regioner og KL om udmøntning af midler i 2025, som opfølgning på 10-årsplanen for psykiatrien

Indledning

Regeringen og aftalepartierne har den 19. maj 2025 indgået en bred politisk *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien*, der skal sikre et historisk stort løft af psykiatrien på tværs af social- og sundhedsområdet. Aftalen bygger oven på to tidligere psykiatraftaler fra 2022 og 2023, og sikrer en fuldt finansieret 10-årsplan. Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om fortsat at arbejde for implementeringen af initiativerne i 10-årsplanen for psykiatrien, herunder den konkrete udmøntning og implementering af initiativer i *Aftale om en bedre psykiatri* fra november 2023 og *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien* fra maj 2025.

Formålet med nærværende udmøntningsaftale mellem regeringen, Danske Regioner og KL er følgende:

- At fastlægge den økonomiske fordeling af midler i 2025 og frem mellem regioner og kommuner for to initiativer fra *Aftale om en bedre psykiatri* (2023), hvor det faglige forarbejde er færdiggjort.
- At fastlægge den økonomiske fordeling af midler i 2025 mellem regioner og kommuner for et initiativ fra *Aftale om en bedre psykiatri* (2023), hvor det faglige forarbejde endnu ikke er færdiggjort.
- At fastlægge udmøntningen af midler i 2025 for initiativer fra fra den netop indgåede *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien*, der iværksættes i 2025.

Parterne er derudover enige om, at der i sensommeren 2025 skal indgås en samlet udmøntningsaftale for midler fra 2026 og frem, herunder for initiativer fra *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien*, som er relevante for regioner og kommuner.

Aftale om en bedre psykiatri (2023)

Psykosocialt beredskab

I *Aftale om en bedre psykiatri* fra november 2023 er der afsat midler til en styrket psykosocial indsats ved beredskabshændelser. Der blev afsat 9,6 mio. kr. i 2024 og 15,6 mio. kr. i 2025 og frem til initiativet, hvoraf de 7,8 mio. kr. i 2024 var til implementering, som blev fordelt ligeligt mellem regioner og kommuner (25-PL).

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet faglige anbefalinger til styrkelse af det psykosociale beredskab.

Parterne er på baggrund heraf enige om, at de afsatte midler udmøntes ligeligt mellem kommuner og regioner, således at der afsættes 7,8 mio. kr. (25-PL) årligt fra 2025 og frem til hhv. regionerne og kommunerne. Dette svarer til fordelingen af midler i 2024. Med denne fordeling vil der være økonomisk mulighed for, at kommuner og regioner kan løfte de konkrete anbefalinger, herunder styrkelse af tværregional uddannelse af Koordinerende psykiatrisk Kontaktperson (KOP), udvikling af støtteværktøj om psykosocial indsats til medarbejdere i kommunerne og styrkelse af registreringspraksis. Der vil derudover være ressourcer til en generel styrkelse af området ud fra, hvad der fagligt og driftsmæssigt er mest hensigtsmæssigt. Udviklingsprojekterne i kommunerne koordineres centralt af KL, hvorfor midlerne udmøntes til KL og ikke til de enkelte kommuner.

Akuttefon

I *Aftale om en bedre psykiatri* fra november 2023 blev der afsat midler til 'National psykiatrisk akuttelefon og styrkelse af akutte psykiatriske behandlingstilbud'. Der blev afsat 3,1 mio. kr. i 2024, 117,4 mio. kr. i 2025, 155,4 mio. kr. i 2026 og 156,0 mio. kr. i 2027 til initiativet (25-PL). Heraf er 155,4 mio. kr. (25-PL) varige.

Parterne er enige om, at af de afsatte midler udmøntes 116,6 mio. kr. i 2025 og 155,4 mio. kr. (25-PL) årligt fra 2026 og frem til regionerne til en gradvis implementering af akuttelefonen, herunder styrkelse af eksisterende eller nye behandlingstilbud, der kan visiteres til, jf. aftale om *Ny psykiatrisk akuttelefon og styrkelse af akutte psykiatriske behandlingstilbud* fra januar 2025. De øvrige midler er afsat til Sundhedsstyrelsen til ekstern borgerrettet kommunikationsindsats samt en evaluering i 2027.

I forbindelse med kommende udmøntningsaftale i sensommeren 2025 om *En samlet 10-årsplan for psykiatrien*, vil parterne indgå aftale om den nærmere prioritering mellem styrkelse af akuttelefon og styrkelse af eksisterende eller nye behandlingstilbud, der kan visiteres til fra 2026 og frem. Dette under hensyntagen til det igangværende implementeringsarbejde i regionerne.

Forløbsbeskrivelser for autisme

I *Aftale om en bedre psykiatri* fra november 2023 blev der afsat midler til forløbsbeskrivelsen for autisme. Der blev afsat 53,1 mio. kr. i 2024 og 62,1 mio. kr. (25-PL) fra 2025 og frem, hvoraf det med udmøntningsaftalen fra 2024 blev aftalt, at 20,7 mio. kr. (25-PL) årligt skal gå til den løbende kapacitetsopbygning i regionerne.

Parterne er enige om, at de resterende 41,4 mio. kr. (25-PL) i 2025 fordeles ligeligt mellem regioner og kommuner. Dette svarer til den relative fordeling af midlerne i 2024. Sundhedsstyrelsens beskrivelse af forløb vil - fra 2026 og frem - danne grundlag for fordelingen af midler mellem regioner og kommuner

Parterne inddrages tæt i det videre arbejde med at færdiggøre forløbsbeskrivelsen under hensyntagen til den afsatte økonomiske implementeringsramme. På baggrund heraf vil parterne i forbindelse med den kommende udmøntningsaftale i sensommeren 2025 om *En samlet 10-årsplan for psykiatrien*, fastlægge den konkrete fordeling af midlerne afsat fra 2026 og frem, udover de 20,7 mio. kr. (25-PL), som med den seneste udmøntningsaftale fra 2024 er afsat til regional kapacitet.

Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien (2025)

Regeringen og aftalepartierne har i maj 2025 indgået Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien, der sikrer et massivt og varigt løft til psykiatrien på 4,6 mia. kr. i 2030 sammenlignet med 2019. Aftalen går hånd i hånd med sundhedsreformen og skaber dermed fundamentet for en mere robust psykiatri inden for rammerne af fremtidens sundhedsvæsen.

Med indeværende aftale er der enighed mellem regeringen, Danske Regioner og KL om udmøntningen af følgende initiativer i 2025.

Markant løft af de udgående teams

I *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien* fra maj 2025 er der afsat midler til et markant løft af de udgående teams. Der er afsat 60 mio. kr. i 2025 til regionerne.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at de afsatte midler i 2025 skal gå til et markant kapacitetsløft af de tværfaglige regionale udgående teams, der varetager psykiatrisk behandling.

Regeringen og Danske regioner er i tillæg hertil enige om, at indsatsen på sigt skal øge tilgængeligheden til behandling og medvirke til at forebygge indlæggelse, herunder indlæggelser med tvang samt akutte genindlæggelser.

Styrket retssikkerhed

I *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien* fra maj 2025 er der afsat midler til styrket retssikkerhed for patienterne i psykiatrien. Der er afsat 0,5 mio. kr. i 2025 til regionerne.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at de afsatte midler skal styrke retssikkerheden for patienter, der har været underlagt tvangsforanstaltninger i forbindelse med indlæggelse på en psykiatrisk

afdeling. Konkret er parterne enige om, at de afsatte midler i 2025 skal gå til frikøb af læger, som medvirker i nævnbehandlingen for derigennem sikre, at sagsbehandlingstiderne kan nedbringes markant.

Massiv investering i psykiatrien (kapacitetsmidler)

I *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien* fra maj 2025 er der afsat midler til en massiv investering i psykiatrien mhp. at udbygge kapaciteten. Der er afsat 82,3 mio. kr. i 2025 til regionerne til styrkelse af kapaciteten i voksenpsykiatrien. Parterne noterer sig, at der allerede i regi af sundhedsreformen er aftalt udmøntning af 150 mio. kr. i 2025 til øget kapacitet i børne- og ungdomspsykiatrien.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at de afsatte kapacitetsmidler til voksenpsykiatrien i 2025 skal bidrage til at styrke kapaciteten bl.a. mhp. at nedbringe ventetiderne i psykiatrien.

Udmøntningen af det samlede kapacitetsløft efter 2025 aftales i en opfølgende udmøntningsaftale i sensommeren 2025, herunder muligheden for toning af de samlede kapacitetsmidler til både voksen- og børne- og ungdomspsykiatrien fra 2027 ifm. genbesøg af udmøntningsaftalen.

Midler afsat til socialpsykiatrien

I *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien* fra maj 2025 er der også afsat midler i 2025 til initiativer i socialpsykiatrien. Disse midler udmøntes til kommunerne i særskilt regi. KL er i dialog med social- og boligministeriet herom.

Monitorering og opfølgning

Initiativerne i nærværende udmøntningsaftale følges med øje for den administrative byrde. Der er med aftalen enighed om, at udmøntningen af midlerne skal afspejles i en øget kapacitet og i en styrket kvalitet for patienterne. Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil, sammen med parterne, følge udviklingen.

Derudover er regeringen, Danske Regioner og KL enige om, at der ifm. den kommende udmøntningsaftale fastlægges en konkret årlig opfølgning på analyse- og forbedringsarbejdet om bedre ressourceanvendelse regionalt samt fastsættes principper for den fremtidige årlige opfølgning, herunder med øje for den administrative byrde, der er forbundet med opfølgningen.

Økonomi

Tabel 1
Regionale midler, 2025 og frem

Mio. kr., 25-PL	2025	2026 og frem
Psykosocialt beredskab	7,8	7,8
Akuttelefon	116,6	155,4
Forløbsbeskrivelser for autisme	41,4	*
Markant løft af de udgående teams	60	*
Styrket retssikkerhed	0,5	*
Massiv investering i psykiatrien (kapacitetsmidler)	82,3	*

Anm.: *Udmøntningen af midlerne efter 2025 aftales i en samlet udmøntningsaftale i sensommeren 2025.

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Tabel 2
Kommunale midler, 2025 og frem

Mio. kr., 25-PL	2025	2026 og frem
Psykosocialt beredskab	7,8	7,8
Forløbsbeskrivelser for autisme	20,7	*

Anm.: *Udmøntningen af midlerne efter 2025 aftales i en samlet udmøntningsaftale i sensommeren 2025.

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet